

Voorzitter Dick Westgeest ziet enthousiasme voor Gebruikersplatform Bodemenergie groeien

“Kennissuitwisseling blijft voor ons speerpunt nummer één”

Na de oprichting van het Gebruikersplatform Bodemenergie, nu ruim 7 jaar geleden, wilden de initiatiefnemers vooral het kennisniveau bij de eindgebruiker van bodemenergie vergroten. De afgelopen jaren heeft het platform daarin grote stappen gezet. Alleen is die missie nog lang niet volbracht. De groep eindgebruikers is de afgelopen jaren minstens zo hard gegroeid. “Ons doel, om van de eindgebruiker een kundige en mondige gesprekspartner te maken, is daarom nog lang niet bereikt.”

Het organiseren van kennissessies gaat het Gebruikersplatform Bodemenergie heel goed af. In het afgelopen jaar, toen de coronapandemie fysieke bijeenkomsten onmogelijk maakte, was het gebruikersplatform al heel snel overgeschakeld op webinars. “In 2020 mochten we in totaal ruim 1.100 deelnemers verwelkomen bij een of meer van de acht webinars die wij organiseerden”, vertelt Dick

Westgeest, voorzitter van het Gebruikersplatform Bodemenergie. “Die webinars richtten zich enerzijds op de eindgebruiker, maar tegelijk wilden we ook de medewerkers informeren die bij provincie en gemeenten te maken hebben met de warmtetransitieplannen. Vandaar dat we het organiseren en samenstellen van veel webinars in samenwerking met provincies en gemeenten deden. Zo was er een samenwerking met de gemeenten Amsterdam en Utrecht, maar ook met de provincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant en het waterbedrijf Waternet. Ook in 2021 gaan we op dit ingeslagen pad verder en proberen we met regionale of lokale overheden twee vliegen in één klap te slaan.”

Randvoorwaarden goed invullen

De reden dat het gebruikersplatform, naast eindgebruikers ook beleidsmakers als belangrijke doelgroep ziet, komt doordat de gemeenten en provincies nu druk bezig zijn met warmtetransitieplannen. Dit is een uitvloeisel van het nationaal Klimaatakkoord. In die warmtetransitieplannen moeten regionale en lokale overheden vastleggen hoe zij de vele wijken en buurten in steden en dorpen duurzaam willen verwarmen. Voor het gebruikersplatform is het erg belangrijk dat gemeenten in hun wijkgerichte aanpak niet star maar zo flexibel mogelijk aan de slag gaan. “De bewoners in een wijk moeten in staat zijn om stapsgewijs te verduurzamen en op natuurlijke momenten te kunnen overstappen. Adviezen van gecertificeerde bureaus kunnen hierbij een rol spelen”, zegt Westgeest. Hij vindt tevens dat de overheid een belangrijke rol heeft om in deze ontwikkelingen de lokale (burger-)initiatieven te faciliteren en stimuleren.

“Bodemenergie is een energiebron met veel potentie, maar ook één die soms hoge kosten met zich meebrengt. Om die reden vinden wij dat de overheid een rol te vervullen heeft. Het mooiste is dat de eindgebruiker, op het moment dat hij of zij wil verduurzamen, zelf kan kiezen voor een aansluiting op bijvoorbeeld een lage temperatuur warmtenet, gevoed door een warmte- en koudeopslag (WKO).” Volgens de voorzitter van het platform is uiteindelijk een lage temperatuur systeem gevoed met bodemenergie een van de veelbelovende manieren om van fossiele brandstoffen af te komen. “Mits de overheden al bij het ontwerp de randvoorwaarden voor de eindgebruikers goed invullen. In de praktijk blijkt dat veel problemen waar eindgebruikers van bodemenergie tegenaan lopen, te voorkomen zijn als we bij de uitgangspunten in de wijkgerichte aanpak de juiste keuzes maken”, vertelt Westgeest.

Groeiende behoefte aan koeling

De rol van bodemenergie zal de komende jaren een nog veel grotere vlucht nemen dan we nu kunnen voorzien, zo is de verwachting van Westgeest. “Dit komt doordat we ons steeds bewuster worden dat - onder invloed van warmere zomers - de behoefte aan koeling, ook in woningen, snel toeneemt. Bovendien zorgt de aangescherpte bouwregelgeving dat woningen en gebouwen een steeds beter geïsoleerde schil krijgen, waardoor de interne opwarming een zware rol gaat spelen. Bodemenergiesystemen, zowel gesloten lussen als WKO's, (warmte- en koudeopslagsysteem) zijn een ideale bron voor zowel lage temperatuur verwarming als hoge temperatuur koeling. Dat het onderdeel koeling steeds belangrijker wordt, komt ook door de BENG-wetgeving (Bijna Energie Neutrale Gebouwen).

In de regelgeving voor woningen is een toets opgenomen om het aantal temperatuuroverschrijdingsuren (TO-uren) te bepalen. Woningen voorzien van een bodemenergiesysteem voldoen automatisch, alle andere concepten moeten bewijzen dat ze de TO-toets doorstaan en dus aan die BENG-eisen voldoen.”

Kennis en diensten gratis voor leden

Een van de onderwerpen die het Gebruikersplatform Bodemenergie ook belangrijk vindt, zijn de prestatiecontracten. Ze wil haar leden helpen om duidelijkheid te scheppen en de juiste randvoorwaarde te creëren. Daarnaast biedt het platform haar leden twee exclusieve en voor leden gratis diensten. “Dit zijn de WKO-scan en de Second Opinion. Van de WKO-scan zijn er al tientallen uitgevoerd, onder meer voor het Rijksvastgoedbedrijf maar ook voor Tivoli Vredenburg of het PWN-kantoor in Noord-Holland, om maar een paar voorbeelden te noemen. Tijdens een WKO-scan gaat een ervaren WKO-specialist, in opdracht van het gebruikersplatform, bij een eindgebruiker de bestaande installatie onderzoeken. Hij kan tijdens die scan onregelmatigheden of zelfs gebreken ontdekken in met name de systeemconfiguratie of de regeling. Op basis van zijn waarnemingen kan de eindgebruiker dan opdracht geven om die zaken te laten herstellen. De Second Opinion is een nieuwe dienst. Deze is bedoeld om eindgebruikers te helpen in de fase voor de opdrachtverstrekking en de duurzame inpassing. Voordat een WKO-systeem wordt gerealiseerd kan een eindgebruiker ons vragen om via second opinion het ontwerp van zijn systeem te beoordelen. Zoals je ook bij een arts om een second opinion kunt vragen wanneer je een ingrijpende operatie moet ondergaan.”

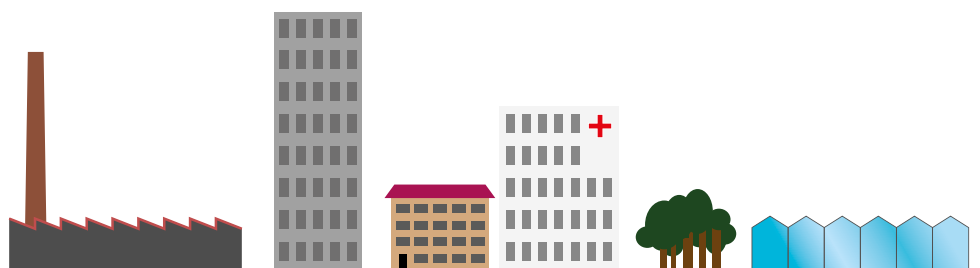
Kom kennis halen en sluit je aan

De kennissessies die voor 2021 op stapel staan, behandelen op voorhand al enkele belangrijke thema's. “Zo willen wij de rol van bodemenergie bij de energietransitie van woningen behandelen. Wij merken dat vooral VvE's en woningcorporaties behoefte hebben aan meer kennis, zodat zij hun appartementencomplexen op een goede manier met bodemenergie kunnen verduurzamen. Daarnaast willen we twee webinars specifiek richten op de toepassing van bodemenergie bij ziekenhuizen. Dit zijn gebouwen die veel koude nodig hebben en daarbij een WKO-systeem zeer effectief kunnen inzetten. De warmte uit het systeem kunnen zij inzetten voor warm tapwater in het ziekenhuis zelf, of binnen naburige woonwijken distribueren. Maar we willen potentiële eindgebruikers ook inspireren en tegelijk behoeden voor fouten; dat doen we door webinars of workshops te organiseren met of bij de High Tech Campus in Eindhoven en Schiphol Airport. Ook werken we, samen met TU Eindhoven en TNO, aan een event over de innovaties op het gebied van energieopslag. We hopen zo in 2021 erg veel mensen van nieuwe kennis te voorzien.”

Intensieve samenwerking

Westgeest benadrukt ook het belang van de intensieve samenwerking met diverse organisaties en koepels. “Niet alleen de overheden, maar juist ook belangenbehartigers in de vastgoedwereld, de medische sector, de technische dienstverleners zijn voor onze belangrijke partners. Zo werken we samen met bijvoorbeeld de VGME en de NVTG bij de organisatie van bijeenkomsten. Op die manier proberen we echt een zo breed mogelijke groep eindgebruikers te bereiken en hen te helpen bij alle vraagstukken waar zij - als het gaat om verduurzaming en bodemenergie - tegenaan lopen.”

“Ben jij eindgebruiker of sta je op het punt een eindgebruiker van bodemenergie te worden? Sluit je dan bij ons aan. Wij komen op voor je belangen maar bieden ook diensten aan waarmee jij je kennis, en uiteindelijk ook de efficiency van een WKO-systeem kunt vergroten. Het is jammer als een eindgebruiker denkt: de installatie is opgeleverd, en nu ben ik klaar. Juist in de beheerfase kun je het systeem maken of breken. Denk bijvoorbeeld goed na over het type onderhouds- en beheercontract dat je afsluit. Alleen eindgebruikers die de kennis in huis hebben om met hun technische dienstverleners op niveau te sparren, zullen de totale potentie uit hun WKO-systeem halen. Wij kunnen ervoor zorgen dat jij de bagage hebt om een deskundige gesprekspartner te zijn”, besluit Westgeest.

Wil je meer weten of jezelf als lid aanmelden ga dan naar de website www.gebruikersplatformbodemenergie.nl of stuur een mail naar Dick Westgeest: d.westgeest@gebruikersplatformbodemenergie.nl.